

Małgorzata Kaniewska

Sprawozdanie z konferencji naukowej "Klimat Człowiek : jaka przyszłość dla Europy i Świata?" : Warszawa 19.11.2007 r.

Studia Ecologiae et Bioethicae 6, 573-574

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sprawozdanie z konferencji naukowej: *Klimat & Człowiek: Jaka przyszłość dla Europy i Świata?*

(Warszawa 19.11.2007 r.)

Dnia 19.11.2007 roku z inicjatywy Ambasady Włoch oraz Włoskiego Instytutu Kultury odbyła się w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 72 Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt.: „Klimat & Człowiek: Jaka przyszłość dla Europy i Świata?”. Uroczystego otwarcia dokonał prof. dr hab. Tomasz Borecki- Rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Pierwszym prelegentem był prof. Vincenzo Ferrara, Dyrektor ENEA – Przedsiębiorstwa Nowych Technologii, Energii i Środowiska, doradca Ministra Środowiska w kwestiach klimatycznych, który w swoim wystąpieniu starał się odpowiedzieć na pytanie: „Jak dostosować się do zmieniającego klimatu?”. Zwrócił on szczególną uwagę na nie notowany do tej pory znaczący wzrost emisji dwutlenku węgla. Przez miliony lat związek ten był pochłaniany przez lasy, ziemię, dzięki czemu powstały paliwa kopalne. Jednak ostatnie 150 lat gwałtownego rozwoju przemysłu, infrastruktury i różnych dziedzin gospodarki doprowadziły do znaczącego pogorszenia się stanu atmosfery. Ocenia się, że człowiek w ciągu tych lat spod ziemi wydobył ok. 484 mld ton węgla, z czego wiele mld ton dwutlenku węgla zostało zaabsorbowanych przez biosferę, ale również pochłoniętych przez atmosferę. Prof. Vincenzo Ferrara stwierdził, że ludzkość przez swoje niefrasobliwe działania doprowadziła do cofnięcia się zegara biologicznego Ziemi do 60 mln lat. Zwrócił jednak uwagę na ciągłą zmienność klimatu, przypomniał teorię jugosławińskiego naukowca Milutina Milankovitcha z 1930 roku, który stwierdził, że kształt ziemskiej orbity, ruch Ziemi wokół własnej osi oraz kąt nachylenia osi Ziemi do płaszczyzny ekliptyki są przyczyną długotrwałych zmian klimatu. Parametry te ulegają ciągłym zmianom.

Kolejnym punktem wystąpienia prof. Vincenzo Ferrery było zwrócenie uwagi na zachodzące coraz szybciej w Europie globalne ocieplenie. Prelegent stwierdził, że nie jesteśmy w stanie przewidzieć następstw tego procesu, gdyż modele matematyczne pomocne w prognozowaniu klimatu mają swoje ograniczenia i niepewności. Nie wiemy dokładnie czy temperatura w ciągu 100 lat wzrośnie o 2-3 stopnie czy może o 6. Profesor przewiduje, że jeżeli temperatura na Ziemi wzrośnie w tak krótkim czasie o 5-6 stopni wówczas zostanie naruszony system klimatyczny – ogromne ilości wody słodkiej spowodują przerwanie prądów morskich, stopnienie lodów Grenlandii może sprawić, że poziom wód podniesie się nawet o 7 metrów. Jeśli natomiast temperatura wzrośnie o 2-3 stopnie wtedy poziom mórz podniesie się o 0,5 metra, na-

stąpi pustynnienie terenów. Według jednego z ekonomistów Banku Światowego szkody wywołane zmianami klimatu mogą osiągnąć wartość 5-20% światowego PKB. Prelegent ocenił, że nie wszystkie kraje europejskie stracą na globalnym ociepleniu, w korzystnej sytuacji znajdują się kraje Europy Północnej, natomiast w krajach takich jak Grecja, Hiszpania czy Włochy ocieplenie klimatu spowoduje brak wody, co z kolei odbije się na turystyce i rolnictwie. Zdaniem prof. Vincenzo Ferrery trzeba redukować przyczyny tego typu zjawisk. Uczynić to możemy poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, ale i stosowanie strategii współodpowiedzialności.

Drugim prelegentem był prof. Riccardo Valentini, Dyrektor Instytutu Nauk o Środowisku i Lasach, członek Komisji ONZ-IPCC, który wygłosił referat pt.: „Biosfera i globalny cykl węglowy a perspektywy w polityce klimatycznej”. Stwierdził, że ludzkość stoi obecnie przed ogromnym wyzwaniem jakim jest ochrona klimatu, problemem może okazać się brak alternatywnego źródła energii w stosunku do ropy naftowej. Podkreślił również, że w ciągu ostatnich lat odnotowaliśmy znaczny spadek liczby wielu siedlisk, ale także rozprzestrzenianie się gatunków inwazyjnych. Naukowcy starają się określić jaka ilość dwutlenku węgla jest w stanie być wychwycona przez rośliny. Obecnie wiemy, że ekosystemy pomagają w 30% w absorpcji tego związku. W celu zachowania powyższego stanu musimy wprowadzić takie mechanizmy gospodarcze, aby zniwelować proces wylesiania. To właśnie wylesianie staje się istotnym czynnikiem ekonomicznym. Na takich obszarach powstają lepiej opłacane plantacje np. soi. Prof. Riccardo Valentini podkreślił jak ważną rolę w ochronie klimatu na Ziemi odgrywa odpowiednio prowadzona polityka rolna i leśna.

Ostatnim prelegentem była prof. Anna Maria Fausto, Dyrektor Instytutu Nauk o Środowisku Uniwersytetu „Tuscia”, której wystąpienie było zatytułowane „Zmiany klimatyczne, owady a problematyka zdrowotna”. Prof. Fausto zwróciła uwagę na potencjalny spadek bioróżnorodności, ekspansję liczbową oraz zasięgową niektórych gatunków, które nie są wrażliwe na urbanizację środowiska i potrafią doskonale się do niego przystosowywać. Do takich gatunków możemy zaliczyć m.in. moskity, muchę Tse-tse oraz komara tygrysięgo. Coraz łagodniejsze zimy sprawiają, że owadom łatwo jest przetrwać ten czas, skróceniu ulega okres larwalny, co z kolei powoduje wzrost populacji. Łagodne warunki klimatyczne sprzyjają rozprzestrzenianiu się owadów na inne tereny, stało się tak z komarem tygrysim, przenoszącym wiele wirusów, który w ostatnim czasie rozszerzył swoje występowanie o Włochy, Holandię i Francję. Przy tego typu stanie rzeczy ważna wydaje się być kontrola zaistniałej sytuacji oraz edukacja ludzi na temat ochrony przed owadami i chorobami przez nie przenoszonymi.

Podsumowania konferencji dokonał prof. dr hab. Tomasz Borecki, który podziękował za udział w obradach prelegentom oraz wszystkim przybyłym uczestnikom.